

ՀԱՄԱՌՈՏ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 150-ԱՄՅԱԿԻՆ— Այս տարի լուսնում է հայ մեծ լուսավորիչ, մեր նորագույն գրականության ու լեզվի հիմնադիր, անմահ հաշատուր Արովյանի ծննդյան 150-ամյակը։ Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի Միճխտոնների Սովետը որոշում է կայացրել այդ նշանակալից տարեթիվը նշել սույն թվականի հոկտեմբերին։

Հորեկյանը նախապատրաստելու և անցկացնելու համար ստեղծված է կառավարական հորեկյանական հանձնաժողով՝ Միճխտոնների Սովետի նախագահ Ա. Քոչինյանի գլխավորությամբ։ Հանձնաժողովի մեջ մտնում են գրողներ Ա. Իսահակյանը, Դ. Դեմիրճյանը, Մ. Արաքյան, Ստ. Զորյանը, Ն. Զորյանը, Հր. Քոչարը, Հմ. Սիրաբը, Գրողների միության պատասխանատու քարտուղար, գրադանագետ Էդ. Թովյանը, ակադեմիկոս Վ. Համբարձումյանը, Միճխտոնների Սովետի նախագահի տեղակալ Բ. Մարտիրոսյանը, կուլտուրայի միճխտուր Ա. Եսահյանը, լուսավորության միճխտուր Ե. Սիմոնյանը և ուրիշներ։

Հաշատուր Արովյանի ծննդյան 150-ամյակը նշվելու է նաև Մոսկվայում, որի համար ՍՍՌՄ Գրողների միությունը կազմել է հորեկյան հատուկ հանձնաժողով։

Մեծանուն գրողի հորեկյանի առթիվ Հայկական ԼՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի Գրականության ինստիտուտը հրատարակում է Խ. Արովյանի ներքերի լիակատար ժողովածուն 8 հատորով։ Այդ հրատարակության 5 հատորներն արդեն լույս են տեսել։ Տպագրության են հանձնված 6-րդ և 7-րդ հատորները, որոնք լույս կտանեն ընթացիկ տարում։ Պատրաստվում է 8-րդ հատորը, որի մեջ կմտնեն հեղինակի հոդվածները և ազգագրական ուսումնասիրությունները։

Մենագրական աշխատություններ ևն հրատարակվելու Եվերը Հայաստանի՝ վեպի ստեղծագործական պատմության, ինչպես նաև Խ. Արովյանի կյանքի և ստեղծագործության մասին։

ՆԿԱՐԻՉ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 75-ԱՄՅԱԿԻՆ— Երևանի հասարակականությունը նշեց նկարիչ Մարտիրոս Սարյանի ծննդյան 75-ամյակը։

Մ. Սարյանը վրձինի մեծ վարպետ է, ակադեմիկոս սովետական նկարիչ, որի անունը քաջ հայտնի է ոչ միայն Հայաստանում, այլև նրա՝ սահմաններից դուրս։ Իր ներգրավյալ բեղուն գործունեության ընթացքում նա ստեղծել է Հայաստանի բնությունը, նրա մարդկանց անձնավոր աշխատանքը պատկերող հիանալի կտավներ, որոնք մտել են սովետական կերպարվեստի գանձարանը։

Ահա թե ինչ է գրում տաղանդավոր նկարչի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ մեր մեծանուն բանաստեղծ Ա. Իսահակյանը. «Մ. Սարյանի արվեստը լավատես է, կենսուրախ, գարնանային թարթվյալ թաթախում։ Կյանքի սեր է զարթոցնում մեր մեջ նա, ապրեցնող է, բերկրանք հորդող... Մ. Սարյանի գոր-

ծերը մեր նշարական արվեստի հաղթանակն են, մեր կուլտուրայի անթառամ զարգու, Բայց որ գլխավորն է, Սարյանը ազգային կոյուրտի նկարիչ է։ Նրա արվեստի արմատները սուզվում են մեր հին արվեստի մեջ»։

Մ. Սարյանի ծննդյան 75-ամյակի կապակցությամբ Երևանում տեղի ունեցավ հորեկյանական հանդիսավոր երեկու, նկարչին ողջունեցին ռեսպուբլիկական շատ կազմակերպությունների և հաստատությունների ներկայացուցիչները։ Ստացվել էին ողջունի բազմաթիվ հեռագրեր Սովետական Միության տարբեր վայրերից։

Հայաստանի Պետական պատկերասրահում բացվել է Մ. Սարյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդես, ուր ներկայացված են շուրջ 400 գործեր։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ— Սույն թվականի հունիսի 4-ից 7-ը Երևանում տեղի ունեցավ Հայաստանի ճարտարապետների 3-րդ համագումարը։ Համագումարի աշխատանքներին մասնակցում էին Մոսկվայից, Լենինգրադից, Ուլյանովսկից, Ադրբեյջանից, Վրաստանից, Ուզբեկիստանից, Թուրքմենիստանից, Մոլդավիայից, Տաջիկիստանից հրավիրված շատ ճարտարապետներ, ինչպես նաև բազմաթիվ այլ հյուրեր՝ ինժեներներ, գծագրողներ, շինարարներ և այլն։ Համագումարի բացմանը ներկա էր նաև մեծանուն բանաստեղծ Ա. Իսահակյանը, որը ողջունի խոսքով դիմեց ներկա եղողներին։

Համագումարը լսեց ու քննարկեց ճարտարապետների միության վարչության հաշվետվությունը, ինչպես նաև այլ զեկուցումներ ուսպուրլիկայի ճարտարապետների արդի խնդիրների և Երևան քաղաքի վերակառուցման հարցերի վերաբերյալ։

Վերջում ընտրվեց Հայաստանի ճարտարապետների միության վարչություն, բաղկացած 17 հոգուց։ Վարչության նախագահ ընտրվեց ճարտարապետ Հովհաննես Մարգարյանը։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐ— Հայաստանի բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ավարտվեցին քննությունները։ Ռեսպուբլիկայի ուսումնական այդ հաստատություններն այս տարի տվեցին ընդամենը 3.300 շրջանավարտներ։ Երևանի Պոլիտեխնիկական ինստիտուտն ավարտեցին տարբեր մասնագիտության 270 ինժեներներ։ 250 հոգի ավարտեցին բժշկական ինստիտուտը, 500 հոգի՝ Գյուղատնտեսական և անասնաբուժական-անասնաբուծական 700 հոգի՝ Երևանի և Լենինականի մանկավարժական ինստիտուտները և այլն։ Պետական համալսարանի 9 ֆակուլտետներն ավարտեցին 576 տղաներ և աղջիկներ։

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԱՇԵՏԱԳԵՏԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ— Ֆինանսադատի հայտնի երաժշտագետ-դիրժոր Տառնո Հաննիկայանը, որը այս գարնան այցելել էր Սովետական Միություն և համերգներով

հանդես եկել Մոսկվայում, կենդանապատմական և Երևանում, հայրենիք վերագաղանալուց հետո «Ֆինլանդիա—Սովետական Միություն» ընկերության ամսագրում տպագրել է իր ճանապարհորդական տպավորությունները, որտեղ Հայաստանի մասին գրել է հետևյալը.

«Հայաստանում, ուր ես ժամանեցի 3 օրով, ինձ դիմավորեցին ամառը և ծաղիկների բուրմունքը: Երևանում տված համերգից հետո ես ստացա համիկի մի հսկայական փուռ: Երևանի սիմֆոնիկ նվագախումբը բավական երիտասարդ է, այդ իսկ պատճառով նա չի գտնվում այն բարձրության վրա, ինչ որ կենդանապատմական և Մոսկվայի նվագախմբերը: Ընդունելությունն այստեղ չափազանց չեղած էր: Երբ ես դուրս եկա դեկավարելու նվագախումբը, հասարակությունն ինձ դիմավորեց ծափերով: Ես բարձրացրի ձեռքս և հայերեն լեզվով հայտնեցի իմ շնորհակալությունը: Դրան ք պատասխան բարձրացավ ծափերի մի խոփական փոթորիկ: Ընձ նվիրեցին հայ երաժշտագետների պարտիտուրաներ՝ առանձին մակագրություններով: Ես դարձացա՞մ էի այն բանով, որ բոլոր հայ երաժշտագետները լավական երիտասարդ են:

Երևանում ես ներկա եղա Հայկական ժողովրդական երգի-պարի անսամբլի համերգին: Անսամբլը բաղկացած է հիանալի երաժիշտներից, երգիչներից և պարողներից: Այդ համերգը չափազանց հետաքրքիր էր:

Հայերը գոհունակությամբ և ոգևորությամբ պատմում էին իրենց կյանքի ու ձևեր բերած նվաճումների մասին: Ես այն տպավորությունն ստացա, որ Սովետական Միությունում տեղի է ունենում բազմակողմանի ստեղծագործական աշխատանք:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՑԱԾՈՒՄԸ.— Ուսումնական տարվա ավարտման կապակցությամբ, տեղի ունեցավ Երևանի Կոմիտասի անվան Պետական կոնսերվատորիայի (երաժշտական բարձրագույն ուսումնարանի) օպերային երգեցողության դասարանի ուսանողների հաշվետու ներկայացումը: Խաղացվեց ուսու աշխատվոր երաժշտագետ Պ. Չալկովսկու «Նվագի Օնեգին» հրաշմանկ օպերան: Գլխավոր դերերը կատարում էին բարձր դասարանների ուսանողները: Ներկայացումն անցավ մեծ հաջողությամբ և ցույց տվեց, որ կոնսերվատորիայում կրթվում են օպերային արվեստի շնորհալի ուժեր:

ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆ ԿՑԱՆՔԸ ԳՈՐԻՍՈՒՄ.— Գորիսը Զանգեզուրի կենտրոնն է: Այգիների մեջ թաղված կռիկի, գեղեցիկ այս քաղաքը արագորեն զարգանում է: Հետպատերազմյան տարիներին այստեղ ստեղծվել են արդյունաբերական նոր ձեռնարկություններ, կառուցվել են շատ շենքեր ու բնակելի տներ, ասֆալտապատվել են կենտրոնական փողոցները:

Քաղաքն ունի երեք հանրակրթական դպրոց, մանկավարժական և գյուղատնտեսական ուսումնարաններ, քաղաքային դրամատիկ թատրոն, նորակառուց կենտրոնական, բարեկարգ հիվանդանոցներ և բուժարաններ: Գորիսի կուլտուրական հաստատություններից մեկն է Զանգեզուրի գավառագիտական հարուստ թանգարանը:

Վերջերս նշվեց Զանգեզուրի գյուղատնտեսական ուսումնարանի (տեխնիկումի) գոյության 25 տարին: Իր գոյության 25 տարվա ընթացքում ուսումնարանը ավել է միջին դարակի 800 մասնագետներ՝ գյուղատնտեսական տարբեր բնագավառների համար: Ներկայումս ուսումնարանում սովորում են 300 պատանիներ և աղջիկներ:

ՊԵՂՈՒՄՆԵՐ ԷԶՄԻԱՄՆԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ.— Ավարտվեցին Էջմիածնի շրջանի Արագած գյուղի շրջակայում կառավարվող պեղումները, որ կատարում էր Ճարտարապետական գործերի վարչությունը: Պեղումների արդյունքներն ապացուցում են, որ այդտեղ եղել է ուրարտական շրջանի քաղաքատեղի: Հայտնաբերվել է բնակելի տուն՝ բաղկացած 3 սենյակից և բակից: Սենյակներից մեկում, որն, ըստ երևույթի, ծառայել է որպես մասն, գտնվել են մեծ կարասներ՝ փշրված վիճակում: Այս տունն իր կառուցվածքով ու ձևով նման է կարմիր բլուրում (Երևանի մոտ) հայտնաբերված բնակելի շենքերին, որոնք, ինչպես հայտնի է, նույնպես պատկանում են ուրարտական շրջանին: Պեղումների արդյունքները հնարավորություն տվին կազմելու պատմական այս բնակավայրի միջնաբերդի ամրոցական գծագրությունը: Այս ամրոցը ուրարտական շրջանի ճարտարապետական հետաքրքիր կոթողներից մեկն է եղել:

Միաժամանակ ճարտարապետական գործերի վարչությունը ձեռնամուխ է եղել Մաղկաձորի պատմական վանքի վերականգնման աշխատանքներին: Վանքի բարեկարգումը վերականգնվելու է նախնական տեսքով: Շենքի ներսում բացվելու է փոքրիկ թանգարան, որ կենտրոնացվելու են վանքին վերաբերող դանազան նյութեր, նմուշներ:

